

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – В А Р Н А
С Т О П А Н С К И Ф А К У Л Т Е Т
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): №25/ 24.02.2022 г.

Приета от КС (протокол №/ дата): №6/ 17.02.2022 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИНОВАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ“;

ЗА СПЕЦ: „Предприемачество и инвестиционен мениджмънт“;

ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Божидар Чапаров)

2. ....
(доц. д-р Тодор Райчев)

Ръководител катедра: .....
„Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ (доц. д-р Тодор Райчев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Иновационен мениджмънт“ разглежда основни въпроси в областта на управлението на иновациите, свързани с процесите на планиране, организиране, координиране и контрол относно провеждането на фундаменталните и приложните изследвания, възникването на инвенцията, осъществяването на развойно-внедрителската дейност по създаването на новия продукт и внедряването в производството, въвеждането на пазара и последващата му дифузия в други стопански сектори.

Целта на дисциплината е да даде знания и професионални умения за основните понятия, закономерности, методи, критерии, показатели, процедури, бизнес модели и други в областта на управлението на иновациите. Да се изследва връзката на иновационния процес с други икономически процеси. На тази база да се съдейства за повишаване конкурентоспособността на българския бизнес на вътрешния и международния пазар.

Проведеният курс на обучение по учебната дисциплина ще формира у студентите знания и развие умения за това как се:

- разкриват и извличат ползите от използването на индустриалните продуктови иновации, представляващи инвестиционни продукти с междинно предназначение, върху пазарните и експлоатационните характеристики на крайните продукти;

- участва в дейността на съвременните организационни структури за осъществяване на ефективна иновационна дейност;

- проектира фирмена иновационна структура;

- разработва и усъвършенства иновационна стратегия на фирма;

- генерират бизнес модели;

- следи процеса на непрекъснато осигуряване на нови идеи за внедряване на иновационни суровини, материали, изделия, полуфабрикати, конструкции, машини, съоръжения, инструменти, приспособления, производствени системи и технологии, технически методи за изпълнение на производствени дейности, организационно-управленска практика, схеми за заплащане, схеми на гаранционно и следгаранционно обслужване, схеми на договаряне с клиентите (купувачите, инвеститорите, възложителите), доставчиците, изпълнителите и други пазарни контрагенти в производствените предприятия от различните стопански сектори;

- формира и управлява иновационен проект;

- управляват рисковете съпътстващи иновационните проекти;

- осъществява технологичен трансфер на основата на лицензии и се управлява патентно-лицензионната дейност на фирмено равнище;

- определя влиянието на иновациите върху ефективността на стопанската дейност на предприятията и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ИНОВАЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ	4	4	
1.1.	Обща характеристика на иновационния мениджмънт			
1.2.	Динамика на развитието на иновационния мениджмънт			
1.3.	Класификация на иновациите			
1.4.	Специфични свойства на иновациите и произтичащи от тях иновационни елементи			
	ТЕМА 2. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНОВАЦИОННИЯ ПРОЦЕС	2	2	

2.1.	Същност и структура на иновационния процес			
2.2.	Основни класификации на етапите на иновационния процес			
2.3.	Видове проиновативни организационни структури			
ТЕМА 3. ИНОВАЦИОННА СТРАТЕГИЯ		5	5	
3.1.	Стратегическият подход като основа на иновационния мениджмънт			
3.2.	Видове иновационни стратегии			
3.3.	Отворените и затворените иновации като предизвикателства при избора на иновационна стратегия			
3.4.	Иновационен потенциал на предприятието			
3.5.	Особености на конкуренцията основана на иновации			
3.6.	Методи за избор на иновационна стратегия			
3.7.	Разработване на иновационна стратегия			
3.8.	Организационно обезпечение на реализацията на иновационната стратегия			
ТЕМА 4. БИЗНЕС МОДЕЛИРАНЕ И ПОМОЩЕН ИНСТРУМЕНТАРИУМ НА ИНОВАЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ ПРИ СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ		3	3	
4.1.	Бизнес моделиране и иновации			
4.2.	Бизнес моделите McKinsey 7S и 6W, и инструментът Канава на бизнес модел в помощ на иновационния мениджмънт			
4.3.	Генериране на бизнес модели			
4.4.	Основни видове иновации на бизнес модела			
ТЕМА 5. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНОВАЦИОННИ ПРОЕКТИ		4	4	
5.1.	Осигуряване и подбор на инвенции			
5.2.	Формиране на иновационен проект			
5.3.	Оценка и избор на иновационен проект			
5.4.	Управление на процесите по разработване и внедряване на иновацията			
5.5.	Използване на съвременни информационни технологии подпомагащи иновационния мениджмънт при формирането и изпълнението на проектите			
ТЕМА 6. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ СЪПЪТСТВАЩИ ИНОВАЦИОННИТЕ ПРОЕКТИ		4	4	
6.1.	Класификация на рисковете съпътстващи иновационните проекти			
6.2.	Етапи на управление на риска			
6.3.	Основни подходи за управление на риска при осъществяване на иновационни проекти			
ТЕМА 7. ТРАНСФЕР НА ТЕХНОЛОГИИ НА ОСНОВАТА НА ЛИЦЕНЗИИ		4	4	
7.1.	Механизъм за придобиване на лицензия			
7.2.	Основни параметри на анализа			
7.3.	Съдържание на лицензионния договор			
7.4.	Определяне на цената на лицензията			
7.5.	Контрол по изпълнението на лицензионния договор			
ТЕМА 8. ВЛИЯНИЕ НА ИНОВАЦИИТЕ ВЪРХУ ЕФЕКТИВНОСТТА НА СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА		4	4	
8.1.	Методологически особености на оценката на влиянието на иновациите върху ефективността на стопанската дейност на предприятията			

8.2.	Анализ на взаимоотношенията между показатели за ефективност на иновациите и показатели за ефективност на стопанската дейност на предприятията			
8.3.	Оценка на влиянието на иновациите върху ефективността на финансовата и инвестиционната дейност на предприятията			
8.4.	Икономически показатели за определяне на иновационната активност на предприятията			
ТЕМА 9. НАЦИОНАЛНА ИНОВАЦИОННА СИСТЕМА НА БЪЛГАРИЯ				
9.1.	Съдържателна характеристика на Националната иновационната система			
9.2.	Потенциал за развитие на Националната иновационна система			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа по избрана тема	1	20
1.2.	Домашна работа – по избор от списък със зададени въпроси и теми	1	10
1.3.	Тест с отворени и/или затворени въпроси	1	15
1.4.	Ролева игра	1	15
Общо за семестриален контрол:		4	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит – тест с отворени и/или затворени въпроси	1	30
Общо за сесиен контрол:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		5	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, И., Ц. Цветков, Д. Благоев. Мениджмънт на фирмените иновации и инвестиции. Второ прераб. и доп. изд., София, Издателски комплекс – УНСС, 2013.
2. Иванова, Р. Управление на иновациите. Варна, ИК „Геа-Принт“, 2018.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бажанов, В. Лицензионный договор и договор коммерческой концессии. LAP LAMBERT Academic Publishing, 2013.
2. Брюс, Э. Иновации. Пер. с англ. Москва, Дело и Сервис, 2010.
3. Варамезов, Л. Иновационен мениджмънт. Учебник за дистанционно обучение. 4-то прераб. и доп. изд., Свищов, Акад. изд. „Ценов“, 2013.
4. Георгиева, Т. Иновации в агробизнеса. Варна, Наука и икономика, 2018.
5. Дракър, П. Иновации и предприемачество. София, Изд. „Класика и Стил“, 2002.

6. Закон за марките и географските означения. ДВ, бр. 81 от 14.09.1999 г., с последващите изменения и допълнения.
7. Закон за патентите и регистрацията на полезните модели (загл. изм. – ДВ, бр. 64 от 2006 г., в сила от 09.11.2006 г.). ДВ, бр. 27 от 2 Април 1993 г., с последващите изменения и допълнения.
8. Закон за промишления дизайн. ДВ, бр. 81 от 14 Септември 1999 г., с последващите изменения и допълнения.
9. Иновационният потенциал на България: възможности и предизвикателства. /Год. доклад на фондация „Приложни изследвания и комуникации“/. София, Фонд. „Приложни изследвания и комуникации“, 2013.
10. Керчев, К. Основи на иновационната политика. София, Унив. изд. „Стопанство“, 2011.
11. Ненов, Т. Управление на иновациите. Варна, Наука и икономика, 2010.
12. Пантелеева, И. Управление на иновациите в индустриалното предприятие. Свищов, Библиотека „Образование и наука“, Кн. 69, Акад. изд. „Ценов“, 2013.
13. Райчев, Т. Иновации в строителството. Варна, Наука и икономика, 2014.
14. *Хотяшева, О. М., М. А. Слесарев.* Иновационный менеджмент. Юрайт, 2016.
15. Чобанова, Р. Иновативност на националната икономика. София, Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2012.
16. Amit, R., C. Zott. Business Model Innovation Strategy: Transformational Concepts and Tools for Entrepreneurial Leaders. 1st ed., Wiley, Hoboken New Jersey, 2020.
17. Innovation Policy for Green Technologies. Guide for Policymakers in the Transition Economies of Europe and Central Asia. New York, United Nations, 2013.
18. Kibert, C. J. Sustainable Construction: Green Building Design and Delivery, 4th ed., Hoboken, New Jersey, Wiley, 2016.
19. Shams, S.M. Riad et al. Business Models for Strategic Innovation: Cross-Functional Perspectives. 1st ed., Routledge, London, 2018.
20. Trott, Paul. Innovation Management and New Product Development. 6th Edition, Pearson, 2017.